

RESULTATEN VRAGENLIJST RONDE 1

“IMPACT VAN COVID-19 OP LAAGGELETTERDEN EN MENSEN MET EEN LICHT VERSTANDELIJKE BEPERKING”

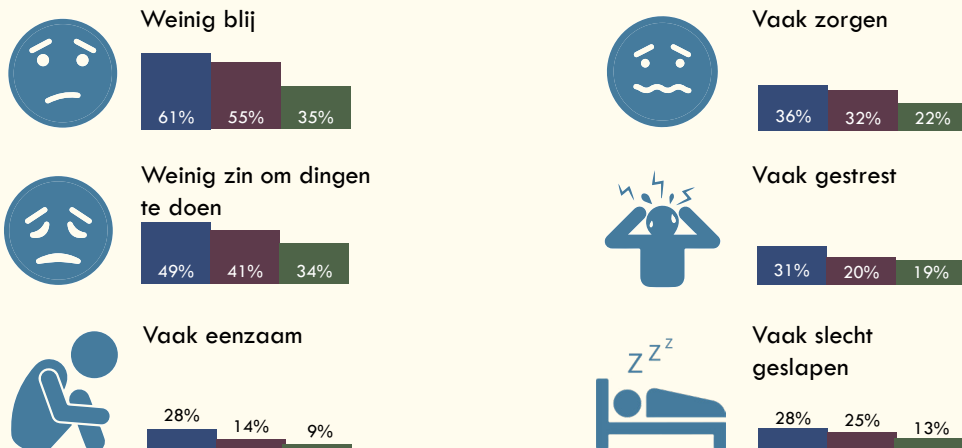
Corona raakt iedereen, maar inmiddels wordt steeds duidelijker dat de één harder wordt geraakt dan de ander. Welke impact corona op laaggeletterden en mensen met een licht verstandelijk beperking (LVB) heeft, is nog niet duidelijk in beeld. Door beperkte lees- en schrijfvaardigheden kunnen zij aan veel onderzoeken niet deelnemen. Met deze reden is er speciaal voor hen een vragenlijst ontwikkeld. De vragenlijst is door 412 laaggeletterden en mensen met een LVB ingevuld. Daarnaast hebben 2.930 panelleden van GGD Gelderland-Zuid en Gelderland-Midden dezelfde vragenlijst ingevuld. Dit panel maakt het mogelijk om een vergelijking tussen de groepen te maken. In deze factsheet delen we de belangrijkste resultaten met u.

Wie heeft de vragenlijst ingevuld?

De doelgroep is benaderd via organisaties die in contact staan met laaggeletterden of mensen met een LVB. Op basis van de vraag “Krijg jij thuis hulp zoals zorg of begeleiding?” is de groep verdeeld in twee groepen. Binnen de groep mensen met een LVB zijn alleen mensen meegenomen die thuis zorg of begeleiding ontvangen.

Resultaten mentale gezondheid

* Op basis van geslacht en leeftijd is het een goede afspiegeling van laaggeletterden en mensen met een LVB in Nederland.

**Het GGD panel is niet representatief voor de bevolking in de regio. Er nemen meer vrouwen, ouderen en hoogopgeleiden deel. Voor de vergelijking met de onderzoeksdoelgroep is het panel gewogen op de factoren geslacht en leeftijd.

Radboudumc

Gelderland-Midden

Gelderland-Zuid

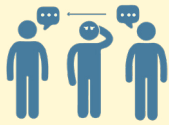

Gelderse Poort

Verwarrende informatie over corona geeft onrust

Uit de resultaten blijkt dat er zowel bij de laaggeletterden als bij de mensen met een LVB een grote groep is die zich vaak zorgen maakt of bang is voor corona. Eén van de mogelijke oorzaken hiervoor is de tegenstrijdige boodschappen over corona en de maatregelen die worden afgegeven in de media. De doelgroep is meer afhankelijk van informatie van TV en mensen zoals vrienden, familie of begeleiders. Het is voor hen moeilijker in te schatten welke informatie betrouwbaar is.

Wat kan helpen?

Tip 1: Verspreid een éénduidige boodschap: Om verwarring te voorkomen zou een éénduidige boodschap vanuit de professionals helpen. Dit kan door op overkoepelend niveau professionals te voorzien van duidelijke uitleg over corona en de maatregelen. Denk hierbij aan de informatie vanuit Pharos. Ook het aanwijzen van één expert waarbij men terecht kan voor informatie helpt. Denk aan een huisarts die één keer in de maand informatie op een duidelijke manier deelt en vragen beantwoordt.

Tip 2: Adviseer betrouwbare informatiebronnen: Er zijn verschillende betrouwbare en toegankelijke informatiebronnen die goed aansluiten bij het taalniveau van de doelgroep. Denk aan [steffie.nl](https://www.steffie.nl) of het Jeugdjournaal. Deze zijn echter niet altijd bekend bij de doelgroep zelf. Door hen te wijzen op goede informatieve en betrouwbare bronnen, haalt u zorgen over welke informatie zij moeten aanhouden weg.

Tip 3: Let op taalniveau in communicatiemateriaal en media: In Nederland hebben 2,5 miljoen mensen moeite met lezen en/of schrijven. Om een boodschap goed over te brengen, vraagt dit wat van het communicatiemateriaal. Stem deze qua medium en taalniveau samen af met de doelgroep. Eigen teksten kunnen ook gemakkelijk gecontroleerd worden via: <https://www.accessibility.nl/tools/leesniveaun>. Voor zowel laaggeletterden als mensen met een LVB kan taalniveau A2 aangehouden worden.

Tip 4: Praat met elkaar: Praat met mensen over hun zorgen. Er over praten helpt vaak al. Heb het ook over positieve dingen met elkaar. Dit zorgt voor een positief gevoel en een moment waarop mensen hun zorgen even vergeten.

Wegvallen dagstructuur zorgt voor negatieve gevoelens

Bij veel laaggeletterden en mensen met een LVB is de structuur weggefallen. Het onderzoek laat zien dat werk of dagbesteding vaak gestopt of minder is geworden. Wanneer dagstructuur wegvalt, spelen er vaker negatieve gevoelens op.

Het wegvallen van werk of dagbesteding heeft daarnaast invloed op het aantal sociale contacten dat men heeft. Het wegvallen van sociale contacten, uit een netwerk dat vaak al klein is, draagt bij aan een somber gevoel. Mensen staan er steeds vaker alleen voor, en vinden het moeilijk om alleen de energie te vinden om iets te ondernemen.

Wat kan helpen?

Tip 1: Blijf in contact: Wanneer fysiek contact wegvalt, is het van belang om met elkaar in contact te blijven. Dit kan in de vorm van een telefoontje om te vragen hoe het gaat. Of een wekelijks koffieurtje met een groepje online. Zie het digitale contact niet als een belemmering, maar kijk wel of men hierbij hulp nodig heeft.

Tip 2: Motiveer tot deelname: Er is veel behoefte aan een zinvolle invulling van de dag, nu bij veel mensen de dagstructuur is weggefallen. Er wordt veel georganiseerd maar dit is niet bij iedereen bekend. Daarnaast is het voor veel mensen een drempel om deel te nemen. Kijk samen naar een activiteit die bij hen past en breng vraag en aanbod van activiteiten bij elkaar. En motiveer mensen om deel te nemen.

Tip 3: Zoek samenwerkingen op: Een pro-actieve manier van mensen benaderen is nodig om bekendheid te generen voor een activiteit, en mensen te overtuigen deel te nemen. Door samenwerkingen aan te gaan met organisaties die in contact staan met de doelgroep kan dit versneld worden.

Iedereen die heeft bijgedragen aan het onderzoek hartelijk bedankt. We nodigen u graag uit om de tweede vragenlijst onder de aandacht te brengen. Van 6 april tot en met 3 mei kan de nieuwe vragenlijst ingevuld worden. Meer weten? Neem contact op met anouk.menko@radboudumc.nl

*Dit project wordt mogelijk gemaakt door: ZonMw
Maakt onderdeel uit van het programma COVID-19*